

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci navrhovatelky: **D. L. P.**, zastoupené advokátkou JUDr. Vladanou Vališovou, LL.M., Balbínova 1093/27, Praha 2, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy ze dne 27. 10. 2021, čj. MZDR 15757/2020-61/MIN/KAN,

t a k t o :

- I. Návrh **se odmítá** pro zjevnou neopodstatněnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatelka se domáhá zrušení čl. I odst. 1. písm. b) mimořádného opatření odpůrce (napadené opatření). Napadené opatření odpůrce vydal podle § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“).

[2] Podle čl. I odst. 1. písm. b) napadeného opatření odpůrce zakázal pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest, kterými jsou respirátor nebo obdobný prostředek, ve všech ostatních [v čl. I odst. 1. písm. a)] *neuvedených vnitřních prostorech staveb, mimo bydliště nebo místo ubytování (např. hotelový pokoj), kde dochází na stejném místě a ve stejný čas k přítomnosti alespoň 2 osob vzdálených od sebe méně než 1,5 metru, nejedná-li se výlučně o členy domácnosti.*

[3] Navrhovatelka pracuje jako asistentka v advokátní kanceláři a na pracovišti musí nosit respirátor. Nosí také silné brýle, které se při nošení respirátoru zamlžují, což navrhovatelce ztěžuje práci i orientaci v prostoru. Vydechovaný vzduch jí dráždí oči a vede k přecitlivělosti a bolestivosti očí a hlavy. Navrhovatelka se dále léčí s vysokým krevním tlakem. Namítá především zásah do práva na ochranu zdraví, práva na důstojnost, práva na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí a do práva na svobodu pohybu a pobytu.

[4] Soud by se podle navrhovatelky měl zabývat změnou výchozích podmínek epidemie v ČR. Navrhovatelka nesouhlasí s tvrzením odpůrce, že nošení respirátorů neohrožuje zdraví. Dále zpochybňuje účinnost ochrany s pomocí respirátorů bez výdechového ventilu a nesouhlasí s plošnými omezujícími opatřeními. Podle navrhovatelky napadené opatření neobstojí v testu proporcionality.

[5] Odpůrce považuje návrh za nedůvodný. Popírá nedostatečné vyhodnocení epidemické situace i tvrzenou škodlivost a neúčinnost respirátorů. Ve vztahu

k přiměřenosti napadeného opatření odpůrce odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2021, čj. 11 A 126/2020 - 84. Odpůrce neshledává zásah do navrhovatelčina práva na důstojnost, práva na svobodu pohybu a pobytu, ani zásah do jejího soukromí.

[6] Na vyjádření odpůrce navrhovatelka reagovala replikou, v níž zpochybňuje vyhodnocení epidemické situace a fungování respirátorů. Dále opakuje svou původní argumentaci ohledně nepřiměřenosti napadeného opatření a zásahu do svých práv.

[7] Návrh byl podán včas a osobou k tomu oprávněnou. NSS dále posuzoval, zda se nejedná o zjevně neopodstatněný návrh.

[8] Podle § 13 odst. 3 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění covid-19 (dále jen „pandemický zákon“) *je-li návrh zjevně neopodstatněný, soud jej mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením odmítne.*

[9] NSS v minulosti podrobně vyložil, že odmítnout návrh jako zjevně neopodstatněný lze tehdy, pokud se soud již obdobnou věcí zabýval, rozhodl zamítavým rozsudkem a nehodlá se od tohoto právního názoru odchýlit. Jedná se o specifický režim soudního přezkumu podle pandemického zákona, jehož účelem je zrychlené a zjednodušené rozhodnutí o návrhu (usnesení NSS ze dne 18. 5. 2021, čj. 5 Ao 2/2021 - 52, body 10 až 13, ze dne 8. 7. 2021, čj. 7 Ao 19/2021 - 19, nebo ze dne 12. 11. 2021, čj. 8 Ao 27/2021 - 72). Ústavní soud odmítá ústavní stížnosti v těchto věcech pro zjevnou neopodstatněnost (usnesení ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 1482/21, ze dne 28. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 1498/21, či ze dne 17. 8. 2021, sp. zn. II. ÚS 2129/21).

[10] V rozsudku ze dne 20. 10. 2021, čj. 2 Ao 7/2021 - 157, se NSS zabýval obdobnými námitkami, jako uplatnila navrhovatelka v této věci. Dospěl k závěru, že povinnost nošení respirátoru (stanovená tehdy mimořádným opatřením odpůrce čj. MZDR 15757/2020-56/MIN/KAN) je účinným, potřebným a přiměřeným nástrojem potlačování a předcházení epidemie onemocnění covid-19. Soud tehdy shledal, že mimořádné opatření zasahuje do práv jednotlivců v únosné míře a současně stanoví výjimky, které zajišťují, aby v individuálních případech nepůsobilo nepřiměřené zásahy (rozsudek čj. 2 Ao 7/2021 - 157, bod 78).

[11] Shodně lze odkázat na rozsudky NSS ze dne 27. 5. 2021, čj. 7 Ao 6/2021 - 112, body 34-39, a ze dne 11. 6. 2021, čj. 10 Ao 12/2021 - 81, body 53-54. Zde soud dospěl k závěru, že opatření ukládající povinnost zdravým osobám, které nejsou podezřelé z nákazy, nepřekračuje meze pravomocí odpůrce podle § 69 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně veřejného zdraví. Nařízení nošení roušek či respirátorů k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění covid-19 je svou osobní působností, předmětem a účelem obdobné jako nařízení mimořádného očkování a preventivního podání jiných léčiv (profylaxe) podle § 69 odst. 1 písm. g) zákona o ochraně veřejného zdraví.

[12] Uložená povinnost ochrany dýchacích cest chrání zejména právo na život a právo na ochranu zdraví zranitelných členů společnosti ohrožených epidemií onemocnění covid-19. Dále má preventivně chránit práva osob, které by v případě zhoršení epidemické

pokračování

situace, přetížení zdravotního systému a následného zavedení intenzivnějších omezení základních práv byly kráceny na svých právech, zejména na svobodě pohybu, právu na vzdělání, právu na (včasnou) zdravotní péči (rozsudek čj. 2 Ao 7/2021 - 157, body 57 a 58). Povinnost nošení ochrany dýchacích cest uložena osobám s protilátkami, včetně osob očkovaných, rovněž obstála jako vhodný nástroj potlačování epidemie onemocnění covid-19 (rozsudek čj. 2 Ao 7/2021 - 157, bod 63). Očkování ani protilátky zcela nevylučují hrozbu nákazy touto nemocí ani její přenos (rozsudek čj. 2 Ao 7/2021 - 157, bod 76). NSS připomíná, že dokonalý nástroj ochrany proti onemocnění covid-19 neexistuje. Méně intenzivní a krátkodobá omezení některých základních práv, o nichž lze z rozumných důvodů mít za to, že brání zesílení epidemie, mohou být nezbytným nástrojem prevence před opakováním intenzivnějších zásahů.

[13] Navrhovatelka namítá, že ji povinnost stanovená napadeným opatřením omezuje a působí jí zdravotní potíže, které jí ztěžují výkon zaměstnání. Napadené opatření (obdobně jako opatření čj. MZDR 15757/2020-56/MIN/KAN) obsahuje výjimku pro osoby, které nemohou mít ze závažných zdravotních důvodů nasazen respirátor [čl. I odst. 2. písm. hh) napadeného opatření]. Soud nepochybně subjektivní obtíže, které navrhovatelka v důsledku nošení respirátoru pociťuje a které se mohou týkat i řady dalších osob s přidruženými zdravotními komplikacemi. Právě za tímto účelem však napadené opatření obsahuje výjimku pro případy, kdy potíže spojené s nošením respirátoru převáží nad ochranou, kterou poskytují. Lékař v individuálním případě posoudí, zda převažují rizika plynoucí z nákazy onemocněním covid-19 nebo negativní účinky nošení respirátorů. Proti postupu lékaře se lze bránit stížností u České lékařské komory či jinými zákonnými prostředky. Z návrhu nevyplývá, že by navrhovatelka této možnosti využila.

[14] NSS nepřehlédl, že předmětem soudního přezkumu ve věci sp. zn. 2 Ao 7/2021 bylo opatření čj. MZDR 15757/2020-56/MIN/KAN, ve znění pozdějších opatření. Uvedené opatření však obsahuje podobně (téměř shodně) vyjádřenou povinnost jako nyní přezkoumávané mimořádné opatření, tedy povinnost nosit ochranu dýchacích cest ve vnitřních prostorách. Závěry přijaté ve věci sp. zn. 2 Ao 7/2021 jsou tedy přenositelné i na zde posuzované mimořádné opatření, tím spíše pak tehdy, pokud se od jeho vyhlášení epidemická situace zhoršila. NSS i v nyní projednávaném případě zdůrazňuje, že zvládnutí epidemie onemocnění covid-19 se neobejde bez solidarity a společenské odpovědnosti.

[15] Podle NSS je na první pohled jednoznačné a nesporné, že neexistuje reálná možnost, aby soud zrušil napadené opatření na základě navrhovatelčina návrhu. Na tomto závěru by nemohlo nic změnit ani to, že by navrhovatelka svá tvrzení doložila. NSS navíc poznamenává, že § 101b odst. 2 s. ř. s. brání tomu, aby navrhovatel rozšiřoval návrhové body v průběhu řízení.

[16] NSS shledal návrh zjevně neopodstatněným, proto jej odmítl podle § 13 odst. 3 pandemického zákona.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že návrh nebyl odmítnut bez jakéhokoli věcného posouzení, nebyl soud povinen vrátit již zaplacený soudní poplatek ve smyslu § 10 odst. 3 věty třetí

zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, nebo rozhodnutí ve věcech sp. zn. 5 Ao 2/2021, sp. zn. 5 Ao 8/2021, sp. zn. 5 Ao 10/2021 či sp. zn. 7 Ao 19/2021).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2021

Zdeněk Kühn

předseda senátu